

Benvolguts lectors,

Ja fa un número que vaig estrenar-me en aquesta secció explicant-vos el perquè fèiem un canvi de format, i quins eren els continguts que trobaríeu en el volum 65 de la revista *TREBALLS DE LA SCB*. Val a dir que tots els que vam participar en l'edició teníem una mica de nervis, ja que no sabíem quina seria la resposta dels socis i públic en general. Francament, hem tingut una acollida reconfortant, encara que no tothom hi estigués d'acord, com és lògic. Gràcies a tots aquells, col·legues, socis, lectors, que ens van donar suport abans del canvi i que ara ens heu manifestat el vostre grat, ja fos personalment com a través de les xarxes socials. Moltes gràcies, potser encara més, a aquells que van acceptar a contracor el canvi i ara ens heu felicitat pel nou format. I tampoc no em vull oblidar d'aquells socis que m'han fet arribar les seves crítiques i disconformitat puntualitzant que el format anterior era més adient per a aquest tipus de publicació. Les crítiques sempre van bé per millorar, i les tindrem en compte; i, per tant, esperonats pels seus comentaris, tenim el repte de poder-los convèncer en els successius volums perquè se la facin seva i l'acabin estimant com el *TREBALLS* de les etapes anteriors.

En el dia de la presentació oficial de la nova etapa de la revista *TREBALLS DE LA SCB*, el 8 d'abril de 2015, el president de l'IEC, Joandomènec Ros, i el president de la SCB, Josep Clotet, van incidir en el fet que en la història de la revista s'han produït canvis substancials que han marcat les tres etapes anteriors, les quals van contribuir de manera positiva a la seva evolució, ja que els temps hi obligaven. Aquesta, doncs, que esdevé la quarta etapa, neix amb la intenció de no perdre l'essència i excel·lència dels continguts de l'etapa anterior, a més d'ampliar l'oferta amb altres articles més divulgatius, tots plegats embolcallats amb un format més actual i, per què no dir-ho, més atractiu, que potser, tot plegat, és el reclam per a un públic més diversificat.

En el volum 66, a la primera part trobareu en els «Destacats de recerca» deu articles metodològics, aplegats sota el títol: «Nous reptes, nous enfocaments tècnics. Albirant la biologia del segle XXI», coordinats per Àurea Navarro Sabaté. Aquests articles descriuen una sèrie de tècniques que han significat un abans i un després en l'evolució de la ciència al segle XXI. Quant a la segona part —«Destacats de ciència»—, formada per articles de divulgació, hi trobareu diferents apartats amb una oferta molt variada d'articles d'alta divulgació, articles guardonats en el Premi de la SCB per a Estudiants i el Premi Gemma Rosell i Romero, i que estimulen el reconeixement de la recerca feta per joves científics; a més d'altres apartats que ens revelen des de l'existència de personatges cabdals per a la ciència, com ara la científica Josefina Barba, fins a fets que mereixen el reconeixement d'un premi Nobel. També hi trobareu la descripció d'un centre de recerca, en aquest número el CRESA, i algunes reflexions entorn de la recerca i la divulgació que es pot fer als museus de ciència.

Només resta dir-vos que amb l'edició d'aquest número s'acomida una part de l'actual equip editorial —la cap editorial, Cristina Junyent, i en Gerard Sardà, encarregat del disseny gràfic i de la maquetació— als quals estic molt agraïda per la seva professionalitat i amistat, i de ben segur trobaré a faltar.

Us deixo, doncs, que gaudiu llegint la revista.

DOLORS VAQUÉ, vocal de Publicacions de la SCB

Donar diners a la ciència?

El 10 de juny d'enguany la SCB va celebrar la darrera edició del Premi Sala-Trepat. El doctor Josep Maria Sala-Trepat va ser un prolífic investigador en el camp de l'expressió gènica que va morir a l'edat de 44 anys, i va deixar part del seu llegat dedicat a la promoció dels investigadors joves. D'aquesta manera, i gràcies al suport de la seva família, han estat dinou els investigadors premiats al llarg d'aquests anys, tots de molt renom en els seus camps respectius. Sens dubte, en Josep Maria Sala-Trepat ha estat un exemple de mecenatge personal.

A Catalunya tenim exemples extraordinaris de mecenatge científic, com són el cas de la Marató de TV3, les curses solidàries, o fins i tot campanyes de recollida de diners per a certes malalties; de fet, aquesta sensibilitat ciutadana podria ser considerada un altre dels fets diferencials del nostre país. Malgrat tot, manca encara aquell clima social present en alguns països on als ciutadans no els cal una excusa externa, sinó que de manera proactiva busquen la donació a entitats de recerca. Potser per això a casa nostra el micromecenatge científic és una idea més desitjada que no pas realitzada i l'exemple de Josep Maria Sala-Trepat n'és més aviat una excepció.

Els experts apunten diverses causes per explicar la poca cultura de mecenatge científic. Per a alguns, ens manca la idea, tan present en països de tradició protestant, de retorn social: allò que hom ha de donar per agrair el que s'ha aconseguit al llarg de la vida. D'altres assenyalen la manca d'una llei de mecenatge que incentivi aquest fet (per cert, l'actual govern de l'Estat ha tornat a postposar aquest assumpte per a una altra legislatura). Finalment, són força els qui sospiten que hi ha una mala percepció de la ciència, quan va associada a paraules com ara *clonatge*, *transgènics* o *experimentació animal*.

En aquest espai no puc entrar en una anàlisi detallada, però voldria fer algunes pinzellades de la darrera causa, potser perquè com a científics som parcialment responsables de subvertir aquesta percepció negativa que de vegades es té de la ciència. Els científics hauríem de saber transmetre que la nostra és una professió amb un vessant social claríssim, que sense ciència no hi ha progrés social i que, deixeu-m'ho dir així, la ciència és una de les poques armes de construcció massiva que tenim al món d'avui.

Per aconseguir que els ciutadans facin pròpies aquestes idees calen moltes línies d'actuació. En proposo algunes com a reflexió: a) Que els científics deixem de veure la divulgació científica com el parent pobre de la recerca, allò a què es dediquen els qui no han triomfat en la ciència. b) Demanar a tots els nivells governamentals més inversió en actes de sensibilització per a la recerca. c) Demanar als mitjans de comunicació més presència del fet científic. La Societat Catalana de Biologia entoma algunes d'aquestes línies d'actuació com a pròpies. De fet, els socis heu de saber que pertanyent a la SCB esteu facilitant aquesta tasca de promoció de les ciències biològiques als ciutadans, als polítics i als mitjans de comunicació, pas necessari per al seu reconeixement social i, a la llarga, imprescindible per incrementar el mecenatge al nostre país. La nostra visió és despertar, de mica en mica, voluntats de gent com en Josep Maria Sala-Trepat, i saber transmetre, sense cap recança de ser gremialistes, que lliurar diners a la ciència és una de les donacions més nobles que es poden fer avui dia per al progrés de la nostra societat. Cal tenir una SCB forta, també per poder influir en aquest àmbit.

JOSEP CLOTET, president de la SCB